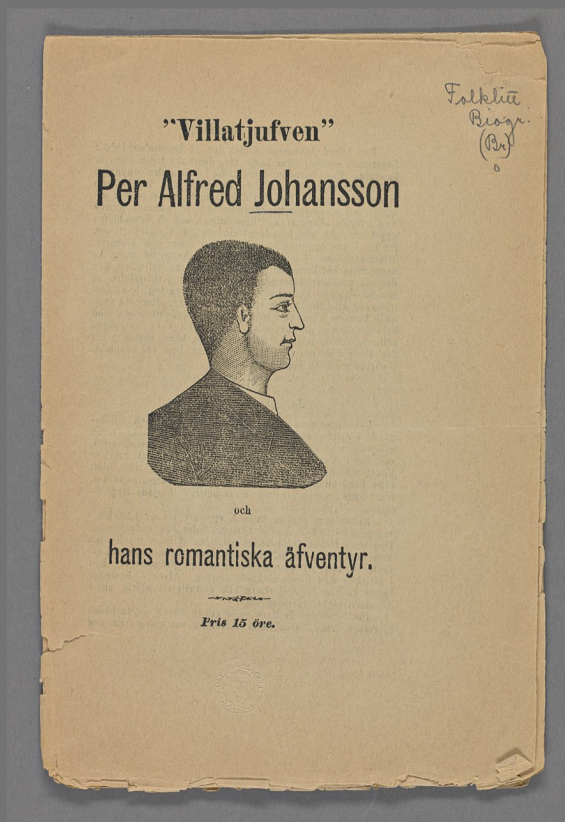

/ Johansson, Per Alfred

"Villatjufven" Per Alfred Johansson och hans ...

Tryck 18 G Br. Johansson Per Alfred

Tillkomstår 1885.

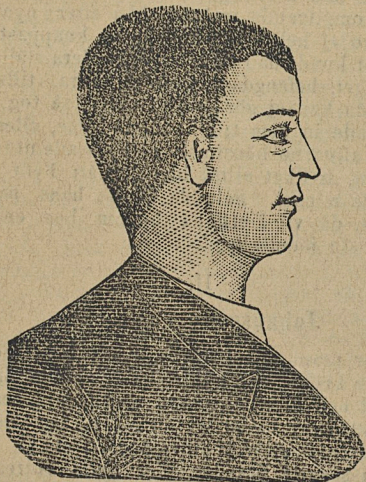
Digitaliserad år 2015

National Library
of Sweden

”Villatjufven”
Per Alfred Johansson

Folklika
Biogr.
(Pr)
6

och

hans romantiska äfventyr.

Pris 15 öre.

I.

Johanssons barndom.

Per Alfred Johansson föddes den 17 September 1856 i Segerstads socken, Skaraborgs län, der hans fader ännu är banvakt. Hans barndom förflöt som alla andra okunniga pojkar, omvexlande med litet skolgång, men mycket och många pojkestreck. Redan vid helt unga år visade han anlag för ett äfventyrarelif, ty endast 10 år gammal gjorde han i föräldrahemmet åtskilliga fuffens, och då dessa blefvo upptäckta gick han helt lugnt sin väg från föräldrahemmet, för att i den omgifvande trakten söka efter nya äfventyr. Dessa uteblefvo ej heller för honom, ty knappast mera än några få veckor kunde han stanna på hvardera stället, emedan det ena upptåget, befängdare än det andra, tillställdes af honom. Kunde han ej göra något värre, så tog han kattorna och kastade in dem till bandhundarne, eller ock öppnade han om aftnarne hönshuset och sjasade ut tuppen med hela sitt harem, hvilket alltså blef ett lätt byte för någon kringströfvande mickel. Sålunda förflöt hans barndom till det 18:de året, då vi återfinna honom hos en baron Å. i närheten af sin födelsebygd.

II.

Johanssons ungdom.

Det ligger utan tvifvel något romantiskt och tilldragande i denne brottslings uppträdande. Hela hans väsen uttrycker mod och djerfhet, parad med manlig beslutsamhet, och det är därför ej underligt att han hos det "tacka" könet ständigt haft en viss framgång. Det är icke blott efter hans nu senaste bragder, som detta intresse väckts, utan hans framgångar hos "Evas döttrar" började långt tidigare.

Redan som yngling hade J. ett rätt pikant kärleksäfventyr med fröken Å., hos hvilkens fader han var ridknekt. Den unga fröken frapperades nämligen af hans manhaftiga utseende och stolta hållning, och denna hennes sympati utvecklades mer och mer, under de ensliga promenader, hon i sällskap med husets ridknekt företog. Äfven J. hyste för henne en viss höjelse, ehuru han naturligtvis aldrig ens i drömmen vågat sväfva så högt.

Det fordrades blott en enda gnista för att sätta bådas hjertan i brand. Och detta inträffade snart nog. En dag

hände att, på den vanliga promenaden till häst, frökens ädla arab blef skrämnd och satte i sken. J. var naturligtvis ej sen att sätta efter, då han sålunda såg sitt ideal nära nog sväfvä mellan himmel och jord på en ursinnig hästs rygg. Fröken var nära att blifva afkastad, då det slutligen lyckades honom att genskjuta det skrämde djuret. Hade fröken Å. icke svimmat förr, så gjorde hon det nu och kastade sig med en stor gest i ridknektens armar. Huru skulle en annan förälskad yngling gjort, då han sett föremålet för sin ömma låga liggande medvetslös i sin famn med armarna om hans hals? Utan tvifvel som J. Vorden djerfvare och inseende nödvändigheten af att på något sätt väcka lif i den sanslösa, böjde han sig nämligen ned och tryckte en lång, eldig kyss på hennes läppar. Hans kyss besvarades, underligt nog, genast af den ur dvalan uppvaknande fröken, och sålunda var förklaringen gjord.

Ingenting kan dock hållas hemligt, och ryktet om J:s förhållande till hans dotter kom snart nog inför den uppretade baronens öron. Stor tablå följde. J. blef afskedad och familjen mån om sitt anseende eller, rättare sagt, mån om att åter upprätta detta, flyttade till annan ort.

Johansson vardt förtviflad öfver sitt ideals försvinnande och i denna sin förtviflan tog han arbete vid en under byggnad varande jernväg, troende sig dymedelst lättast kunna få reda på sin kärestas vistelseort.

Under sökandet efter den kära fröken, hvilken han tänkte sig vara alldeles förtviflad, förgick emellertid tiden, utan att han kom sitt längtans mål närmare. Han förföll slutligen i svärmod och för att lugna det högt klappande hjertat började han döfva dess slag med ett och annat glas.

Till slut tröttnade dock J. att söka efter den förlorade skönheten på detta sätt, hvarföre han begaf sig ut på längre upptäcktsreser. Under dessa äfventyrliga ströftåg felades honom ingalunda goda vänner och trogna grannar. En sådan vän fick han ibland andra i en äfventyrare Wång, från Norge.

III.

Johansson som gäst hos högdjur.

Snart finna vi honom alltså uppe i Norrland, i sällskap med denne norske sälle, försäljande "äkta giktringar af 14 karats guld". Affären här gick bra och Johansson förde alltså ett "högt lif", bland Norrlands stubbar.

Slutligen tröttnade Johansson äfven vid detta lif, ty

han som alla andra äfventyrare, sökte efter omvexling, hvarför han försvann helt oförmodadt ur norrlänningarnes åsyn, hvilka dock fingo trösta sig med sina "guldringar", fastän åtskilliga af norrlänningarne stodo med långa näsor. Johansson uppträdde allaredan nu som en "riktig herreman", och genom sitt lediga sätt att uttrycka sig var det en småsak för honom att prata landtbefolkningen isynnerhet full med osanningar.

Efter någon tids förlopp uppträdde han i Söderteljetrakten, hvilket samhälle han förut haft godheten besöka eller — hemsöka med sina djerfva bedrifter.

Huruvida skogssköflingarne i Norrland haft någon inverkan på hans vidare utbildning i tjufsportens ädla bedrifter lemna vi derhän; men otroligt är det inte. Johansson hade emellertid ej förmåga att skilja på "mitt och ditt", hvarföre han slutligen fastnade i rättvisans händer och blef straffad för första resan stöld.

Efter utståndet straff skulle han transporteras till sin hemort och ifrån denna transport daterar sig hans "ryktbarhet", ty under det tåget, med hvilket han hemförslades, var i full gång, lyckades han rymma genom taket och försvinna ur alias åsyn. Rymningen var mer än djerf, den var i hög grad öfverdådig, men han lyckades oskadd undkomma.

Nu börjades Johanssons vilda vikingalif, medelst inbrott på alla möjliga ställen. Som han tyckes tillhöra det liberala partiet, så började han sin kommunistiska verksamhet i Haga, och å "Borgen" å Ladugårdsgärdet. Fångsten blef ej särdeles rik å desse på minnen rika ställen, hvarför han fick den idéen att hemsöka och våldgästa den förmögnare delen af hufvudstadens villaegare, kiökt uträknande att dessa magnater, genom skryt att ega fullt möblerade sommarställen, både hvad möbler, silfver och porslin beträffar, för att ej tala om mat och dryckesvaror, låta allt detta vara kvar i sina, som de tro, väl tillslutna förlusteställen.

Jagten efter föröfvaren af dessa båda inbrott jemte flere andra, deribland å äfven ett å Manilla, börjades nn, och ganska snart påträffades äfven Johansson i en lada å Järle egor. Han häktades också och införpassades, vederbörligen eskorterad, till hufvudstaden, för att stånda ansvar, för hvad som lades honom till last. Vid med honom hållet förhör kunde han emellertid dokumentera sig som en helt annan person, hvarföre de välvisa myndigheterna i sin oskuld släppte honom lös. Han var dem för slug.

Blifven åter fri ilade Johansson ut till sin lada å Jerla, der han hade sitt stulna gods förvaradt, och afhemtade detta för att hos hufvudstadens många tjufköpare och pantlånare förvandla detsamma i klingande mynt. Eget nog hade rättvisans handlangare ej förstånd att vid häktandet undersöka hvad möjligen fans i ladan.

Nu hade han emellertid skaffat sig mynt, och lefde några veckor "herrans glada dagar". Slutligen togo dock penningarne en ända och en vacker dag befann han sig utan det nödvändigaste. Det var då han beslöt att våldgästa bourgeoisiens sommarvillor.

I denna afsigt började han sin verksamhet återigen i Söderteljetrakten, der han efter några djerfva inbrott ännu en gång fångades och insattes i kringlorneas och pepparkornas stads häkte.

Jemt en månad hvilade han ut sin trötta lekamen i detta trefliga hem, men då blef vistandet inom fyra väggar det unga blod för hett och en vacker morgon, den 16 okt. i fjor, då fängvaktaren kom för att göra sin vanliga morgonuppvaktning och efterhöra herr Johanssons helsa och fråga huru han sofvit, fann vaktaren till sin ledsnad att fången tagit sin matts ur skolan och gett sig af till en tackammare plats för sin affärsverksamhet.

IV.

Johansson gör holmgång.

Det var egentligen först nu, den 16 oktober, som hans djerfva inbrottsstölder började, hvilka satte skräck hos hela befolkningen både i Stockholms omgifningar och inom sjelfva hufvudstadens murar. Och denna skräck har han förstått vidmakthålla i jemt 2 1/2 månad, eller ända till årets sista dag. Trohigtvis hade man också ännu varit "friherre", derest han varit klok nog att ej berusa sig af glasmästare Fahléns utmärkta cognac.

Under denna sin frietstid har han liksom våra gamla förfäder, de ädle vikingarne, våldgästade på Djurgården, Lidingön, Vermdön, Tenö och Stocksund m. fl. ställen och öfverallt har han endast besökt de obebodda villorna, hvaraf han erhållit epitetet "villatjuften".

I flere veckor har kronobetjeningen varit i rörelse för hans gripande, men han har ständigt förstått att gäcka deras uppmärksamhet och slingra sig undan. Slutligen vådtogo några af hufvudstadens förmögnare villaägare den kloka åtgärden att

sätta, ej ett pris på hans hufvud, men ett pris på hans fångande, och nu började "den vilda jagten". Nu blandade sig hufvudstadens polis i leken, ty nu vankades det nyårs-gåfvor, och penningen har alltid varit ett lands största makt, sporren till såväl Johanssons som polisens bedrifter.

En ordentlig skallgång börjades alltså efter denne äfventyrare, som i brottmålshäfdernas annaler kommer att försvara sin plats bredvid en Lasse-Maja, en Silver-Jan, en Lilja m. fl. andra beryktade storheter. Han jagades, som en räf jagas af en massa blodhundar. Långe förstod han dock gäcka jägrarnes alla finter och ansträngningar och ständigt leda dem på villospår. Slutligen måste dock det jagade villebrådet utmattas och så skedde äfven med Johansson.

Johansson hade ovilkorligen en viss taktik, en plan, för sin verksamhet, annars hade han omöjlig kunnat undgå att förr blifva fångad — ty man får väl ej antaga att kronobetjeningen är så oduglig eller rädd af sig att den ej kunnat eller vågat göra något för hans gripande.

Liksom i fordomtima, så lät man äfven nu budkaffen gå och man gick ur huse för att hålla skallgång efter den djerfve, som ingaf skräck och fruktan hos hundratals annars behjertade män.

Men ännu gäckade han allas bemödanden, ty han var både slug och modig. Ofta hörde han förföljarnes signaler tätt intill sig, men alltid förstod han göra sig osynlig för dem, så att de helt plötsligt tappade spåren efter honom. Ofta, under dessa jagter, passerade han helt ogeneradt förbi bebodda platser, just då befolkningen var i rörelse för hans gripande, och oförtöfvadt derefter praktiserade han sig in i någon villa i närheten, der han gjorde sig hemmastadd och höll till godo med hvad huset förmådde och derefter lade sig att njuta den rättfärdiges lugna sömn, obekymrad om, att han hört skallgången utanför sin sängkammare.

Under sina villogeringar villorna uraktlät han ej att förse sig med behöfzig utstyrsel, för att göra sig villande lik andra människor, som ej följde hans villospår. Sålunda försåg han sig med pelsar, öfverrockar och jagtdrägter och ofta hände att han under den värsta förföljelse utbytte ett par grofva jagstöfflar mot ett par fina promenadskor, hvarigenom jägarne förlorade spåret.

Då han behöfde mynt begaf han sig helt frankt in till staden och utbytte sitt arbetade silfver mot stämpadt mynt, för att derefter några timmar slå sig i ro å någon källare

och njuta af drufvans ädla safter samt förse sin utmattade kropp med en välbehöflig lekamlig spis, hvarefter han vanligen hamnade hos någon af grändernas förföriska nymfer.

V.

Johansson och Bachus.

Randades slutligen årets sista dag. Jagten hade oafbrutet fortgått; men ännu var villebrådet ej fångat. Nornorna hade emellertid annorlunda beslutat och fördenskull spunnit sina garn omkring den uttröttade stigmannen.

Vid middagens sista timma fingo jägarne fatt i spåret först vid Hasseludden och derefter vid Kummelnäs å Vermdön och nu följdes det fram till Hamndalen; men der förlorades återigen flyktingens spår och jägarne stodo ännu en gång tvehogsne i den tida afontstunden.

I hägn af det fort inträdande mörkret lyckades det Johansson att inpraktisera sig i en obebodd villa och låg han nu i ro tills förföljarne hunnit aflägsna sig. Då mörkret fullständigt inbrutit aflägsnade han sig från denna gästvänliga bostad, troende sig ej längre der vara skyddad, — för att hamna å en annan i hög grad ogästvänlig villa.

Han vandrade alltså utan uppehåll Vermdövägen framåt och gick in på Boovägen, troende sig här lättare finna ett litet bo att hvila sitt trötta hufvud under, för att ej tala om de genom strapetser utmattade benen och den genom umbäranden högt knorrande magen.

Olyckan för honom var att han provade en af sina 32 nycklar och fann den första passa till glasmästare Fahléns villa, hvilket alltså blef hans fall, ty derigenom föll han i rästvisans händer. Möjligen hade han dock undkommit äfven denna gången, om inte herr Fahlén varit så gästvänlig och bjudit honom på en half cognac och fem halfva öl; men denna välfägnad var för stark, isynnerhet som han de sista dagarne ej förtärt annat än matolja, med tillsats af peppar ock salt. Efter en så stark välfägnad af dryckjom var ju helt naturligt att han lutade sitt af ädel drufva tyngda hufvud i en uppbäddad inbjudande jernsäng och insomnade tungt, drömmande ljufliga drömmar "om guld och gröna skogar och bär och der små krogar".

VI.

Villebrådet fångadt.

En mot 30 ställes han! kan man med skäl utropa, ty 30 djerfva och dödsföraktande män beslöto att, kosta hvad

det kosta ville, fånga den vilde fridsstöraren, för att sedan i ro få äta sin lutfisk. Alltså företogs en grundlig undersökning af trakten och vid 10-tiden på qvällsqvisten funno de ett öppet fönster å en liten villa på Eknäs egor. Tio behjertade män gingo fram till villan, men funno den — tom. Fribytaren hade vädrat förföljarne och föredraget en stilla reträtt framför en osäker strid.

Spåren i snön berättade dock för de oförfärade den väg rymmaren tagit, och det beslöts att följa efter. Spåret ledde till den Fahlénska villan, och då förföljarne framkommo funno de hänglåset från brutet liggande utanför, men dörrarne stängda innanför. Nu hölls en rådplägning, hvars resultat blef att eftersända det felande antalet män, ty de oförvägne tio funno sig alltför svaga att anfälla en så djerf och oförvägen sälle.

Alltså samlades inom kort ytterligare ett tjog behjertade män och nu greps verket an att bemäktiga sig äfventyren. Dörren uppbrotts, men fogeln sof det oakadt, och in störtade sju af de oförvägnaste beredda att dyrt sälja sina lif. Alla voro beredda på det värsta och fast beslutna att segra eller falla.

Då de inkommo sof Johansson fortfarande och detta sporrade ännu mera de djerfves mod och de kastade sig handlöst öfver honom, oakadt de sågo en kanon — cognac å nattduksbordet och en skarpladdad revolver i — byxfickan.

Inom ett ögonblick var Johansson upprykt ur den beqväma sängen och stående på golfvet, fastbällen af ett tjog starka och kraftiga händer.

Som en fjerdingsman var med, så hölls ett förhör på stående fot och Johansson erkände fritt och otrunget att han var den de sökte.

Sedan nu Johansson fått påtaga sina från andre "lånade" ytterplagg, och ett par hästar anskaffats, företogs affärden till hufvudstaden, under sex mans eskort. Efter en kortare färd tillkommo ytterligare sex man och en häst, och innan Johansson lemnat vistelsen för sina annekteringsplaner ökades ytterligare hans eskort med ännu en häst och några män. Och nu skedde intåget till Svea rikets hufvudstad, der Johansson välbehållen och i högönklig välmåga hamnade vid Myntgatan hos den gästvänliga fru Justitia, derifrån vi få vidare underrättelser om honom.